

woensdag 14 september 1988

KUNST

Een ontwerp voor een tentoonstelling moet ook uitvoerbaar zijn

Door
CAREL KUITENBROUWER

HAARLEM, 14 sept. — Het Frans Halsmuseum in Haarlem bestaat dit jaar 75 jaar. Om dat te vieren werd door het museum de Frans Halsprijs voor tentoonstellingsvormgeving ingesteld, die op 2 september voor het eerst is uitgereikt. „De prijs moet een impuls zijn voor vernieuwende en zo mogelijk meer efficiënte vormgeving”, zo heet het in het juryrapport, waarin verder te lezen valt dat de prijs voortaan om de twee jaar zal worden toegekend.

De winnaar van de eerste prijs is de jonge industrieel ontwerper Paul Linse, die in 1987 cum laude afstudeerde aan de Eindhovense Academie voor Industriële Vormgeving.

Het onderwerp van de prijsvraag was de vormgeving van de jubileumtentoonstelling van het Frans Halsmuseum die op het ogenblik in de Vishal is te zien en gaat over de, eveneens Haarlemse, filmfabriek Hollandia, die tussen 1912 en '23 een ongeveer naarde productie van stomme speel- en documentaire films voortbracht. Van de andere inzendingen van de prijsvraag zijn in het museum zelf de maquettes en enige schetsen te zien. Aan de meeste van die maquettes is niet goed te zien wat de verschillende inzenders voor ogen gestaan moet hebben. Wat er wél van te zien is, is mede deels weinig spectaculair of zelfs voor de hand liggend. Zo stelde het ontwerp bureau A&a voor door de hele Vishal een gigantische filmstrook te slingeren, en de catalogus te verwerken in een filmblik. Clichématiger kan haast niet.

Dat geldt allerm minst voor het ontwerp van Frans Vogelaar uit Londen. Hij vervaardigde een schitterend en wervelend schaalmodel dat, mits uitgevoerd, een overweldigende en onthutsende werking zou hebben gehad op de

bezoeker. Het uit schrootachtig materiaal opgebouwde open netwerk van vormen wordt door de jury dan ook een „briljant plan” genoemd. Maar de onzekerheden, die dit ontwerp oproept over juist die uitvoering, hebben de jury mede doen besluiten het ontwerp van Linse te bekronen.

Van zijn ontwerp worden door het juryrapport vooral de aansluiting op de architectuur van de Vishal geroemd, maar ook de onderverdeling van de ruimte. De prijswinnaar is bij deze tentoonstelling uitgegaan „van wat film bij mij opriep: uitgangspunten zoals kaders, beweging, illusie en licht/donker-verschillen”.

De aansluiting op de architectuur heeft Linse bereikt door in het midden deel van de Vishal de vorm van het glazen dak te weerspiegelen in een dalvormig landschap, dat zich uitstrekt over de hele lengte van die hal. Rondom dat lichte midden deel liggen de galerijen die hij tot donkere gangen maakte, waarin de romantische sfeer van een bioscooptheater hangt.

Het initiatief van het Frans Halsmuseum tot de instelling van deze prijs werd dit keer enigszins gefnuikt door tijdgebrek, waardoor van open inschrijving moest worden afgezien, en door de noodzaak van uitvoerbaarheid van het gekozen ontwerp, waardoor het meest uitdagende ontwerp niet kon worden bekroond. Hopelijk zal bij volgende gelegenheden de discussie over 'het medium tentoonstellen' ook beter gevoed worden door volledige presentatie van de meedingende inzendingen.

De schetsontwerpen voor de expositie 'Hollywood in Holland' die meedingen naar de Frans Halsprijs zijn tot 23/10 te zien in het Frans Hals Museum, Groot Heilig Land 62 Haarlem; ma t/m za 11-17 uur, zo 13-17 uur. De tentoonstelling zelf is, eveneens tot 23/10, te zien in de Vishal aan de Grote Markt.